

1:a söndagen i Advent - 2018 – Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalm 24, Gt Jer 31:31-34, Ep Rom 13:11-14, Ev Matt 21:1- 11, Pred II Joh 18:36-37,

När vintermörkret kring oss står, Då gryr på nytt vårt kyrkoår Med nåd och tröst från världens ljus, Från Konungen av Davids hus. - - Snart denna världens tid förgår, Då gryr Guds kyrkas jubelår. Av nåd oss då, o Herre, giv Med allt ditt folk ett evigt liv.

Idag är det 1:a söndagen i Advent (ordet betyder ju ankomst, underförstått Herrens ankomst), och vi börjar än en gång ett nytt kyrkoår. Vi hörde i evangelietexten om Jesu ankomst till Jerusalem och hans intåg i staden. Jesus har ett antal gånger besökt Jerusalem, men den här gången är det annorlunda – det är hans sista besök. Det är påsk om några dagar. Under vandringen upp mot staden har Jesus berättat och gjort klart för lärjungarna vad som nu gäller: Se, vi går nu upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att utlämnas till överstepräster och de skriftlärdarna. De ska döma honom till döden och överlämna honom åt hedningarna, som ska håna och gissla och korsfästa honom. Och på tredje dagen ska han uppstå. Det är därför, och endast därför, som han nu håller sitt högtidliga intåg i Jerusalem. Det är som sagt snart påsk och det kommer att offras tusentals påskalamm på tempelplatsen, men här är det sannskyldiga påskalammets, som nu är på väg till det sannskyldiga offeraltaret, Golgata berg. Där ska han, en gång för alla, förrätta det fullkomliga offer som gäller för evigt och för alla människor.

Det är som Kristi kyrka och församling vi idag står vid ett årsskifte. Vad är väl då det angelägnaste? Är det inte att det vi läste i evangelietexten i Matt 21, ”Se, din Konung kommer”, får bli en verklighet var dag även hos oss? Vi brukar ju sjunga under adventet: ”O kom, o kom Immanuel”. Vi ska idag blicka framåt med hjälp av dagens olika texter. I evangeliet följer vi vår Konung, när han under jubel och lovsång drar in i Jerusalem, ”den store konungens stad”. Han kommer oansenlig till det yttre, ridande på en åsna, men här går tankarna till ett ord ur Psaltaren 22: ”Och dock är du den Helige, han som tronar på Israels lovsånger”. Han är en kung men av ett annat slag, med ett rike av ett annat slag. Vi läser idag som predikotext ur Joh. 18, där vår Konung står inför Pilatus, representanten för det rike, den stormakt som härskar här i denna världen. Deras samtal där vittnar också om den s.k. ”tvåregementsläran”, d.v.s. andligt och världsligt är två skilda ting och får inte blandas samman; denna världens riken är en sak, Kristi rike är av ett helt annat slag. Samhället ska styras med förnuftet utifrån den naturliga lagen, Kristi kyrka och församling ska styras av Guds Ord. Nåväl, här avlägger nu Herren Jesus en trefaldig bekännelse: Ja, jag är en konung, därtill är jag född – ”född av Fadern före all tid”, därtill har jag kommit i världen – ”och tagit mandom genom den Helige Ande av jungfrun Maria och blivit människa”. Mitt rike är inte av denna världen – ”på vilkens rike icke skall varda någon ände”. Jag ska vittna för sanningen. Var och en som är av sanningen han lyssnar till min röst – ”den som lyssnar till mitt ord och tror honom som har sänt mig, han har evigt liv”. Hans röst kommer till oss i hans ord som är ande och liv. Utgångspunkten och grunden för ett gott nytt kyrkoår blir då:

Se, din Konung kommer – Herren kommer till sin kyrka

Och vårt svar bör då bli:

Tala Herre, vi vill höra, lyssna till dina förmaningar och ditt ljuva evangelium

Låt oss då vandra som ljusets barn.

Förmaningar möter oss i episteltexten i Rom 13. ”Och detta (dvs uppmaningen till broderlig kärlek i stycket närmast före) då ni vet/känner tiden” En påminnelse till alla kristna, i alla tider, dels om tidsandan, att tiden är ond och gudsfrånvänd som den alltid har varit, dels att den kristne faktiskt vet och känner till detta och ska vara medveten om att det är i den verkligheten vi lever. ”Det är dags att vakna upp ur sömnen.” Den andliga sömnen är inget som de troende, de kristna, är immuna emot. Den kristne har visserligen vaknat, är redan uppväckt; omvändelsen var just ett uppväckande från sömn och död till liv. Men sömnen vill hela tiden återkomma, därför lär vi oss i katekesen att vårt kristna liv ska vara en daglig omvändelse. ”Frälsningen är oss nu närmare än när vi kom till tro.” Närmare i tiden, naturligtvis, men även närmare i betydelse. Här framträder nog lite grand av förhållandet mellan den kristna tron och det kristna hoppet. Tron blickar bakåt

och vilar stadigt på det som har skett, en gång för alla, för alla tider och för alla människor, och som sker med oss personligen varje dag, då Herren kommer till oss i sina heliga nådemedel. Hoppet blickar framåt, mot det som ska ske, då vår slutliga förlossnings dag bryter in. ”Natten är framskriden, dagen närmar sig.” Det är ännu natt, ännu är det syndens och dödens natt och mörker, men vaka och håll ut, kära kristna, det återstår blott en liten tid. Kanske blir detta kyrkoår som vi idag påbörjar det sista, hela världshistoriens sista, eller kanske det sista för någon av oss själva. Dagen, den yttersta dagen, närmar sig, salighetens dag för den troende, då ”djävulen, världen och vårt eget kött” och deras förförelsekonster för alltid är borta.

Sådan är alltså vår situation, dagen är visserligen nära, men natt råder fortfarande. Då ger oss Herren genom sin apostel här den förmaningen: ”Låt oss därför lägga av mörkrets gärningar och ikläda oss ljusets vapen.” Ett avläggande och ett iklädande! Mörkrets gärningar! Låter det inte märkligt? Paulus skriver ju till en kristen församling, till troende människor? Visst är det så, men det faktum att vi möter sådana förmaningar i Guds ord visar att vi kristna behöver dessa påminnelser. Vi är alltså benägna, även vi, till mörkrets gärningar. Här ska vi lägga märke till ordvalet: mörkrets gärningar men ljusets vapen – våra gärningar och Guds verk! I Galaterbrevet 5 tar aposteln upp samma motsättning, men där använder istället han uttrycken köttets gärningar och Anden frukt. Det vi ska avlägga eller lägga bort exemplifieras med tre grupper: frosseri och dryckenskap, otukt och tygellöshet, kiv/tvedräkt och avund. Av vår gamla natur är vi sådana att vi ständigt behöver förmanas på dessa punkter, ja även vi kristna är av oss själva sådana. Detta är alltså olika styggelser som vi ska lägga bort. Det vi ska ikläda oss är däremot ett enda: ”utan ikläd er Herren Jesus Kristus.” Detta ”iklädande” kan inte ske på annat vis än genom tron, att i tro på Jesu ord och löfte ta till sig vad Kristus har gjort. Och se, därifrån kommer också kraften att lägga bort mörkrets gärningar. Det kallas även ”det saliga bytet”. Och detta för oss över till vår aftonsångstext i Ef 1, där vi hör hans ord i det ljuvliga evangelium.

Välsignad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader

Han har välsignat oss med all den himmelska världen andliga välsignelse.

Han har i Kristus utvalt oss före tidens begynnelse.

Den stora trösten för oss syndare är att källan, orsaken till vårt välsignade tillstånd finns i evigheten, före världens skapelse. Innan vi själva (och något annat) var skapade tänkte Gud på oss, på var och en bland oss. Han visste ju allt som skulle ske, syndafallet och alla dess följder, men redan av evighet beslöt han att rädda oss ur den förlorade världen och föra oss till tron och göra oss till Guds barn. Långt innan vi ens var födda hade han i nåd tänkt på oss och tagit fram allt det goda som han under vårt liv ska dela ut åt oss. Och detta har han gjort, eftersom ”så var hans nådiga vilja”. Det skedde inte p.g.a. något som Gud såg hos oss utan av nåd för Kristi skull. Hos oss såg och ser Gud bara ofullkomlighet, hos Jesus ser han en fullkomlig helighet och rättfärdighet – och den får tillräknas oss! Och detta, vem du än är, får du tro och ta emot, utan något krav på någon som helst motprestation från din sida. Det kallas och är ”av nåd allena”. Det är alltså inte till någon del vår förtjänst, utan ”för att den härliga nåd som han har sänkt oss i den Älskade ska prisas”. Den fråga som förnuftet då reser: varför somliga kommer till tro och andra inte, den besvarar inte Guds Ord, och med det får vi nöja oss. Vi har inget ämbete att var domare över Gud och hans Ord, men vi har ett ämbete bära fram tackoffer och lovoffer åt Gud, ”att tacka, lova, lyda och tjäna honom”.

Han har genom Kristus välsignat oss, och välsignar oss alljämt, här i tiden.

Han vill välsigna oss även detta nya kyrkoår. Ur källan av evighet, att Gud före tidens början har utvalt oss till sina saliga barn, flyter en ström av välsignelser över oss här i tiden. Den främsta och största av alla dessa gåvor är återlösningen genom Jesus Kristus och hans ställföreträdande tillfyllestgörelse, nämligen syndernas förlåtelse. Detta är inte något utlovat framtida, nej, det är en rikedom som redan är förhanden – här och nu. Vi äger en fullständig förlåtelse i Jesus Kristus. Och det förkunnar jag idag och utropar frimodigt till var och en av er som hör eller läser detta: Du har en fullkomlig förlåtelse för alla dina synder, allt, ja allt är utstruket i Jesu blod. Du får börja detta kyrkoår ren och rättfärdigförklarad inför Gud. Det Gud av evighet hade bestämt, det verkställde han här i tiden genom ”sanningens ord”, evangelium, genom vilket vi fick både

tron och den Helige Ande, handpenningen på vårt arv. Därtill har han också begåvat oss med andlig vishet och insikt. Vi ska tacka och lova Gud för den undervisning vi har fått, som har lett oss in i Ordet och bort från mänskliga spekulationer.

Han ska genom Kristus skänka oss den fulla himmelska välsignelsen efter tidens slut.

Allt vad Gud av evighet har beslutat om oss och allt vad han här i tiden gör och ger åt oss, all hans nåd och godhet, det har till syfte något ännu större: den härlighet som väntar oss och alla Guds barn efter denna korta tid av växlingar mellan glädje och bedrövelser. Den dagen längtar vi till, om den dagen har Kyrkan ropat till Gud århundradena igenom: ”Kom snart Herre Jesus!” Då fulländas vår frälsning, då vi helt och fullt får höra Gud till, då synden för alltid är borta. Då får vi i åskådning ta emot den salighet som vi genom tron redan här och nu äger. Idag börjar vi nu än en gång att fira ett advent – i väntan på Herrens stora Advent. Välsignad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader. Amen.

Vår käre Herre och Frälsare, Jesus Kristus. I ditt namn har vi idag börjat ett nytt kyrkoår, ett nytt nådeår för din kyrka, som ännu måste strida här på jorden. I ditt namn vill vi samlas kring ditt Ord och dina sakrament så ofta du ger oss tillfälle. Och i ditt namn vill vi stå upp i den stora församlingen och förkunna ditt Namns ära. Amen

O kom, o kom, Immanuel Och lös ditt fångna Israel, Som sörjer i sin landsflykt här, Tills Herren Kristus kommen är. Var glad, var glad, Immanuel Skall komma till dig, Israel.